

Heimwee in het ziekenhuis

door Fokko Oldenhuis
Fotografie: Joshua Keller

Er stond die dag een strakke wind. Pal tegen. Ternauwernood haalde ik Lauwersoog, ondanks mijn jarenlange fietstraining. Voor ik het wist, lag ik op cardiologie: mijn hart had ondersteuning nodig. Ook al doen artsen en verpleegkundigen nog zo hun best; je wilt zo snel mogelijk weer naar huis. En al die dak- en thuislozen dan? Ontbreekt bij hen dat gevoel van heimwee?

Met collega's gingen we naar Schiermonnikoog. We vertrokken om zeven uur en om half tien zou de boot afmeren. Tweeënhalf uur voor veertig kilometer. Met mijn jarenlange fietstraining moest dat meer dan te doen zijn. Er stond die dag een strakke wind en we hadden hem pal tegen. Ik kwam nauwelijks vooruit. Op het laatst moesten mijn collega's me duwen. Er was duidelijk iets niet in orde.

Een week later lag ik in het Martiniziekenhuis op de afdeling cardiologie. Nog nooit had ik een ziekenhuis 'van binnen' gezien. Die middag werd een Groninger boer, neergevallen in het aardappelveld, de zaal opgereden. Net als ik was hij volkomen van zijn stuk, weggerukt uit de vertrouwde omgeving. Ik zie nog voor me hoe aan het eind van de middag de verpleegkundige met de etenskar binnenkwam. Ze ging op de rand van het bed zitten en vroeg in plat Gronings of hij 'stoet' wilde en 'hou veul den'. Het ijs was gebroken.

Juist als de overgang zo abrupt is, is heimwee naar huis des te sterker. Dat hakt erin. Sommige verpleegkundigen merken haarscherp op hoe een patiënt zich voelt. Tien dagen lag ik in het ziekenhuis en elke dag steeg mijn bewondering voor de medische staf met sprongen. En de Groninger boer: het klikte tussen ons; we hebben wat afgelachen!

Mijn hart had technische ondersteuning nodig. Geadviseerd werd een bepaald type pacemaker te implanteren. Een jaar na mijn eerste opname schoof ik het Universitair Medisch Centrum

Groningen in; ditmaal minder van mijn stuk. Opnieuw raakte de inzet van artsen en verpleegkundigen me. Cardiologie is bij uitstek een afdeling waar het onvoorspelbare voorspelbaar is. Verpleegkundigen lopen afen aan om naast het regelmatige ook dat onvoorspelbare te 'handelen'. Daar komt bij dat de wisseling van patiënten hoog is. Soms zijn ze binnen twee dagen weer thuis. Naar huis! Dat is voor vrijwel alle patiënten de focus. Als je een patiënt vraagt naar de ernst van de ingreep, dan wordt dat gemeten aan de tijd die ermee gemoeid is om weer naar huis te mogen: "Dotteren' is twee dagen," zei mijn buurman.

Helaas gaan sommige patiënten met die drang om naar huis te willen over de schreef. Dan moet alles wijken voor de geplande bus terug naar Hoogezand. Toen ik die drang om naar huis te gaan goed tot me liet doordringen, besepte ik opeens hoe schril dit afsteekt tegen het welzijn, of beter het gebrek aan welzijn, van een groep mensen die wij zo gemakkelijk samenvattend – let op dat verbindingsstreepje! – aanduiden als 'dak- en thuislozen'. Aan dat leed lopen we voorbij. We kijken weg als de priester en de leviet, uit dat bijbelverhaal over de barmhartige Samaritaan. Actueler bijbelverhaal is er geloof ik niet. Kijk naar je zelf als je 'gewapend' met je boodschappen de supermarkt uitloopt en net doet alsof je de aankopen controleert. Ontwijk je daarmee niet – bewust of onbewust – het vriendelijke verzoek van de verkoper om een exemplaar van De Riepe van hem te kopen?